

Eindarlýsing fyri eind 12 - ástøðilig og klinisk

Skeiðsnummar	8836.17																					
Heiti	Sjúkrarøkt til menniskju við sálarligum sjúkum																					
ECTS	15 ECTS Yvirlit yvir lærugreinar og ECTS býtið: <table border="1"><thead><tr><th>Lærugrein</th><th>ECTS ástøði</th><th>ECTS klinikk</th></tr></thead><tbody><tr><td>Sjúkrarøkt</td><td>0,5</td><td>12,0</td></tr><tr><td>Sjúkulæru</td><td>0,5</td><td></td></tr><tr><td>Heiliráðfrøði</td><td>0,5</td><td></td></tr><tr><td>Samskifti</td><td>0,5</td><td></td></tr><tr><td>Sálarfrøði</td><td>0,5</td><td></td></tr><tr><td>Løgfrøði</td><td>0,5</td><td></td></tr></tbody></table>	Lærugrein	ECTS ástøði	ECTS klinikk	Sjúkrarøkt	0,5	12,0	Sjúkulæru	0,5		Heiliráðfrøði	0,5		Samskifti	0,5		Sálarfrøði	0,5		Løgfrøði	0,5	
Lærugrein	ECTS ástøði	ECTS klinikk																				
Sjúkrarøkt	0,5	12,0																				
Sjúkulæru	0,5																					
Heiliráðfrøði	0,5																					
Samskifti	0,5																					
Sálarfrøði	0,5																					
Løgfrøði	0,5																					
Fortreytir																						
Stig	Bachelor																					
Endamál	<p>At lesandi ognar sær vitan um og skil fyri sjúkrarøkt, sum kann stuðla menniskjanum í tyngjandi sálarligum støðum.</p> <p>At lesandi ognar sær skil fyri sjúkrarøkt í mun til recovery tilgongdina.</p> <p>At lesandi skilur týðningin av námsfrøðiligum og kommunikatívum viðurskiftum, í samspælinum ímillum sjúkling, sjúkrarøktarfrøðing og avvarðandi.</p>																					
Skipan av tíðarskeiðnum	Undirvísingin er skipað soleiðis at eind 11 og 12 fylgjast soleiðis, at tá tvær tær fyrstu vikurnar eru farnar (ástøðilig undirvísing í psykiatri), fer helvtin av flokkinum í klinik, og hin helvtin skrivar verkætlan (eind 11). Tá tíðarskeiðið er hálvrunnið verður bytt um so at lesandi eftir lokið tíðarskeið hevur verið á bæði eind 11 og 12. Hvørt tíðarskeið er 10 vikur.																					
Innihald	Undirvísingin er skipað ávikavist sum 2 vikur ástøðilig og 8 vikur klinisk undirvísing. Innihaldið er: <ul style="list-style-type: none"> • Sjúkrarøkt til menniskju, ið eru sálarliga sjúk • Sjúkrarøktarástøði: The Tidal Model hjá Barker & Barker,																					

Fróðskaparsetur Føroya, Sjúkrarøktarfrøðideildin

	<p>Kari Martinsen í mun til paternalisma, sansandi og registrerandi eyga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paradigmir og hugtøk innan sjúkrarøkt til sálarliga sjúk: Miljøterapi, recovery, empowerment, family nursing, spegling, skerming, makt, rúsdrekka og rúsevnis misnýtsla • Relatióin millum sjúkling, avvarðandi og starvsfólk/lesandi • Sálarligar sjúkur og teirra eyðkenni • Heilivágur: antipsykotika, ansiolytika, hypnotika, antiepileptika, antidepressiva og centralstimulantia • Undirvísing og vegleiðing av sjúklingum, avvarðandi og starvsfeløgum, grundað á ástøði. • Samskifti við sjúklingum, avvarðandi og starvsfeløgum, grundað á ástøði. • Siðsemi í mun til sjúkrarøkt til sálarlig sjúk • Psykiatrilógin • Kravt lestrarvirksemi: Greina útvalda praksisstøðu.
Læru- og undirvísingarrættir	<p>Ástøðiliga undirvísingin er skipað við skifti millum fyrilestrar, dialog, bólkaraði, sjálvlestur.</p> <p>Kliniska undirvísingin er skipað sum samvirkandi lesnaður. Samvirkandi lesnaður er, at lesandi luttekur í og útinnir sjúkrarøkt saman við sjúkrarøktarfrøðingi. Lesandi observerar, lýsir og greinar sjúkrarøktarfakligar spurdómar og útinnir sjúkrarøkt til útvaldar sjúklingar. Skjalaskjáttan verður brúkt sum amboð til útinnan, refleksjónir og eftirmetingar.</p> <p>Ein temadagur verður skipaður í kliniska útbúgvinginarskeiðnum</p>
Læruúrtøka	<p>Eftir loknu eind, skal tann lesandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savna, greina og meta data í mun til at útinna sjúkrarøkt • Greina støðu sjúklingsins við hóskandi ástøðiligari vitan • Duga at brúka ástøði í mun til at útinna og eftirmeta sjúkrarøkt fyri at kunna geva eina evidensgrundaða sjúkrarøkt • Duga at skjalfesta sjúkrarøktina við skjalfestingaramboðnum á útbúgvingarstaðnum • Samstarva í fakligum og tvørfakligum arbeiði, í mun til tørv, røkt og viðgerð hjá tí einstaka og teirra avvarðandi • Greiða frá sjúkueyðkennum knýtt at sálarligum sjúkum • Lýsa recovery sum hugtak og tilgongd (process) • Greiða frá farmakokinetik, farmakodynamik og kliniska farmakologi innan antipsykotika, ansiolytika, hypnotika, antiepileptika, antidepressiva og centralstimulantia • Lýsa innihaldið í galdandi psykiatrilógáávi • Við støði í fakligari vitan, undirvísa og vegleiða sjúklingum,

Fróðskaparsetur Føroya, Sjúkrarøktarfrøðideildin

	<p>avvarðandi, starvsfeløgum og samstarvspørtum, við atliti at teirra lutakarafortreytum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duga at samskifta við sjúkling, avvarðandi og samstarvsparatar grundað á samskiftissástøði og ta serstøðu, ið menniskju við sálarligum avbjóðingum eru í • Duga at mæta tí einstaka menniskjanum og avvarðandi, sýna nærleika, forstålsi og virðing fyri teimum • Reflektera um egnar sálarligar reaktiónir í interaktiónini við sjúklingin • Reflektera um støðu sjúklingsins í mun til autonomi, paternalismu og veika paternalismu • Reflekterar yvir áskoðanir (paradigmir), ið kunnu liggja til grund fyri sjúkrarøktina • Reflektera um útvalda praksisstøðu • Meta um egnan lærutørv í mun til útbúgvingartilgongdina
Próvtøkuháttur	Støðumet
Próvdøming	Innanhýsis
Próvtalsstigi	Staðið/ikki staðið
Lestrarlisti	Sí undirvísingarskrá og sjálvvaldur bókmentalisti
Ábyrgd	Tórunn Ósá

Fylgiskjal til eindarlýsing eind 12:

Karmar fyri klinisku undirvísingina innan psykiatri.

Tíðarskeiðið er 8 vikur.

Kliniska undirvísingin er skipað sum *samvirkandi* lesnaður. Í samvirkandi lesnaði skal lesandi vera 32 tímar, í miðal, um vikuna á kliniska útbúgvingarstaðnum. Kravið til uppmøting er í minsta lag 90% sum verður skjalfest í skjalaskjáltuni.

Ráðleggingarsamrøða

Ein ráðleggingarsamrøða skal haldast ta fyrstu vikuna. Kliniski vegleiðari, lesandi og ástøðiligi vegleiðarin luttaka í ráðleggingarsamrøðuni.

Væntanarskriv frá lesandi skal sendast umvegis teldupostskipanina 2 yrkadagar áðrenn ásettu ráðleggingarsamrøðu. Væntanarskrivið skal sendast til bæði kliniska og ástøðiliga vegleiðaran.

Í samrøðuni samráðast lesandi, kliniski og ástøðiligi vegleiðarin um tað fakliga innihaldið við støði í læruúrtøkuni fyri kliniska tíðarskeiðið og væntanir/lærumøguleikar hjá kliniska útbúgvingarstaðnum og lesandi so sum:

- Brúk av skjalaskjáltu
- Vegleiðing, nær og hvussu
- Umsiting av 32 tímar pr. viku
- Hóskandi bókmentir
- Refleksjónssamrøður
- Ráðleggja tema- og sjúklingagongd
- Ráðleggja kravda lestrarvirksemi (framløgu av praksisfrágreiðing)
- Ráðleggja miðvegis- og endaeftirmetingina

Endamálið við *sjúklingagongd* er at lesandi fær yvirlit yvir støðuna hjá menniskjum við sárligum trupulleikum og sárligum sjúkum (sjá Námsskipan 2011, s. 5). Sjúklingagongdin er lýst sum ein gongd, har lesandi er knýttur at einum ella fleiri búfólkum/sjúklingum í eina ásetta tíð. Sjúklingagongdir kunna ganga upp á tvørs av deildum og sektorum.

Endamálið við *temagongd* er, at lesandi mennir førleikan fyri *miðvíst og skipað* at kanna spurdómar innan ávísar sjúkrarøkt í kliniskum høpi og soleiðis at økja sítt fakliga innlit innan sjúkrarøkt (sjá Námsskipan 2011, s. 5).

Út frá ráðleggingarsamrøðuni skrivar lesandi eina persónliga læruætlan fyri tíðarskeiðið. Hendan ætlanin verður dagförd eftir tørvi í samstarvi við kliniska vegleiðaran.

Verður væntanarskrivið ikki latin inn til ásettu tíð, verður ráðleggingarsamrøðan avlýst ella flutt fram soleiðis at tíðarfreistin verður hildin.

Miðvegissamrøða

Tá kliniska útbúgvingarskeiðið er hálvrunnið verður hildin miðvegissamrøða, har tikið verður samanum við tí fyri eyga, at lesandi røkkur ta læruúrtøku, sum er sett fyri kliniska útbúgvingarskeiðið. Við til miðvegissamrøðuna eru lesandi og kliniski vegleiðarin.

Skrivlig eftirmeting frá lesandi og kliniskum vegleiðara, verður send luttakarunum í miðvegissamrøðuni. Eftirmetingin skal sendast umvegis teldupostskipanina í seinasta lagi 2 arbeiðsdagar áðrenn ásettu samrøðu.

Útfrá miðvegissamrøðuni dagførir lesandi persónligu læruætlana.

Verður skrivliga eftirmetingin ikki latin inn til ásettu tíð, verður miðvegissamrøðan avlýst ella flutt fram soleiðis at tíðarfreistin verður hildin.

Kravt lestrarvirksemi: praksisfrágreiðing

Kravda lestrarvirksemi er ein praksisfrágreiðing, ið fer fram seinastu 2 vikurnar í tíðarskeiðnum.

Ein praksisfrágreiðing er ein lýsing av og ein reflektiún yvir eina útvalda sjúkrarøktarstøðu.

Endamálið er, at lesandi skrivar eina praksisfrágreiðing um eina ávísa praksisstøðu millum lesandi og ein sjúkling, har recovery tilgongdin verður brúkt. Lesandi skal gera eina skrivliga og munnliga reflektiún yvir praksisstøðuna.

Praksisfrágreiðingin umfatar eitt skrivligt handrit og eina munnliga framløgu, saman við kliniska vegleiðara og ástøðiliga vegleiðara.

Skrivliga handritið skal skrivast sambært ritstjórnin av uppgávum, ið eru galdandi á Sjúkrarøktarfrøðideildini, og má í mesta lagi vera 7200 tekn við millumrúmi (uml. 3 vanligar síður).

Skrivliga handritið skal latast kliniska vegleiðara og ástøðiliga vegleiðara í seinasta lagi 1 viku áðrenn munnligu framløguna.

Lesandi leggur praksisfrágreiðingina fram avtalaða dagin.

Í skrivliga handritinum skal lesandi vísa, at hon megnar at:

- lýsa eina praksisstøðu/hending millum lesandi og ein sjúkling,
- lýsa hvørjar gerðir verða framdar (hvat geri eg/gera vit - hvussu geri eg/gera vit tað?), lýsa upplivingar í støðuni (hvat hugsaði eg – hvat føldi eg - hvat hevði eg varhuga av – hvat havi eg royndir av áður).

- greiða frá, við hvørjum grundgevingum nevndu gerðir vórðu framdar (hví gjørði eg/gjørdu vit tað?), og greiða frá hvørjar avleiðingar gerð/-in/-irnar høvdu.
- greina praksisfrágreiðingina, so spurdómarnir verða sjónligir
- greiða frá tí ástøði, sum kann brúkast til viðgerðina av valda spurdóminum. Meta um, hvørja ávirkan og møguligar avleiðingar omanfyri nevndu ástøði hava fyri sjúkrarøktarpraksis og vísa á aðrar móguleikar fyri handling, sum kunnu menna/betra egna sjúkrarøktarpraksis.

Í munnligu framløguni:

- leggur lesandi praksisfrágreiðingina fram
- kliniski og ástøðiligi vegleiðarin seta útdýpandi spurningar
- kliniski og ástøðiligi vegleiðarin eftirmeta lestrarvirksemi, og meta um tað er góðkent (lesandi er ikki tilstaðar)
- kliniski vegleiðarin og ástøðiligi vegleiðarin kunna lesandi um metingina.

Um lestrarvirksemi ikki verður góðkent¹, verður avtala gjørd um nýtt lestrarvirksemi. Skjalfest verður í skjalaskjáltuni, tá kravda lestrarvirksemi er góðkent. Eitt góðkent lestrarvirksemi er ein treyt fyri at lesandi kann metast til innanhýsispróvtøkuna.

Verður praksisfrágreiðingin ikki latin inn til ásettu tíð, verður kravda lestrarsemi avlýst ella flutt fram, soleiðis at tíðarfreistin verður hildin.

Eftirmetingarsamrøður

Lesandi og kliniski vegleiðarin eftirmeta regluliga avrikið hjá lesandi í mun til læruúrtøkuna.

Refleksjónssamrøður

Refleksjónssamrøður verða avtalaðar millum lesandi og kliniska vegleiðara. Endamálið við refleksjónssamrøðunum er, at lesandi saman við kliniska vegleiðara reflekterar um tær støður, sum lesandi mætir á útbúgvingarstaðnum. Sum íblástur til refleksjónina sí refleksjónsspurningar í skjalaskjáltuni.

Endaeftirmetingin

Við støði í læruúrtøkuni fyri 12. eind metir kliniski vegleiðarin avrikið hjá lesandi.

Endaeftirmetingin verður mett sum ein innanhýsis klinisk próvtøka.

Próvtøkan verður mett staðið/ikki staðið. Eftirmetingin verður handað lesandi á eftirmetingarfundinum. Lesandi hevur ábyrgd av, at skrivstovan á Sjúkrarøktarfrøðideildini fær eftirmetingina.

Lesandi metir egið avrik í mun til læruúrtøkuna fyri klinisku undirvísingina á 12. Eind, og skjalfestir í skjalaskjáltuna.

---

¹ Fyri at fáa lestrarvirksemi góðkent, má lesandi grundgeva fyri útintu sjúkrarøktini á ein nøktandi hátt.

Fróðskaparsetur Føroya, Sjúkrarøktarfrøðideildin

Lesandi skal harumframt útfylla eitt eftirmetingarskjal, har lesandi eftirmetir kliniska undirvísingarstaðið og metir um tey læruútbúgvingarstaðnum, sum staðið hevur at bjóða. Sjá eftirmetingarskjal á Moodle. Eftirmetingin verður útflyggjað útbúgvingarstaðnum fráfaringsdagin.

Lesandi hevur ábyrgd av, at skrivstovan á Sjúkrarøktarfrøðideildini fær próvskjalið fyri eind 12, endaeftirmetingina og eftirmetingarskjalið innan 2 vikur.